

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT PORZĄDKU I BEZPIECZEŃSTWA WEWNĘTRZNEGO

KPB-4100-001-02/2014

Nr ewid. 100/2014/P/14/001/KPB

Informacja o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2013 r.
w części 15/00 Sądy powszechne

Warszawa czerwiec 2014 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2013 r.
w części 15/00 Sądy powszechne**

Dyrektor Departamentu Porządku
i Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Marek Bienkowski

Akceptuję:
Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli

Marian Cichosz

Zatwierdzam:
Prezes Najwyższej Izby Kontroli

Krzysztof Kwiatkowski

Warszawa, dnia 9. 06. 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Ocena kontrolowanej działalności	4
1. Ocena ogólna	4
2. Sprawozdawczość	5
3. Uwagi i wnioski	6
II. Wyniki kontroli	7
III. Ustalenia innych kontroli	16
IV. Informacje dodatkowe.....	17
Załączniki.....	19

I. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ przeprowadziła kontrolę wykonania budżetu państwa w 2013 r. w części 15/00 Sądy powszechne.

W ramach ww. części budżetu państwa finansowane są zadania dotyczące głównie sprawowania wymiaru sprawiedliwości przez sądy powszechne, wynikające z ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Pusp)².

Dysponentem części 15/00 budżetu państwa jest Minister Sprawiedliwości. W 2013 r. w części 15/00 funkcjonowało³ łącznie 298 jednostek budżetowych, tj. 11 sądów apelacyjnych (SA)⁴, 45 sądów okręgowych (SO) i 242 sądy rejonowe (SR). Ponadto przy SA w Krakowie funkcjonowała instytucja gospodarki budżetowej. Zgodnie z art. 178 § 5 ustawy Pusp Ministrowi Sprawiedliwości w zakresie wykonania budżetu w części odpowiadającej sądom powszechnym przysługują uprawnienia ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

1. Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁵ wykonanie budżetu państwa w 2013 roku w części 15/00 Sądy powszechne.

Ocena została sformułowana na podstawie wyników kontroli przeprowadzonej w Ministerstwie Sprawiedliwości, czterech sądach apelacyjnych⁶, czterech sądach okręgowych⁷ i w ośmiu sądach rejonowych⁸. Wykaz jednostek objętych kontrolą stanowi załącznik nr 6 do informacji. Na ocenę ogólną złożyły się oceny cząstkowe w badanych obszarach, obejmujących planowanie i realizację dochodów oraz wydatków budżetu państwa i wydatków budżetu środków europejskich, księgi rachunkowe, sprawozdawczość, jak również nadzór Ministra Sprawiedliwości i poszczególnych dyrektorów sądów apelacyjnych nad gospodarką finansową.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie planowanie i realizację dochodów oraz wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich. Dochody i wydatki zgłoszone przez dysponenta części 15, do ujęcia w ustawie budżetowej na 2013 r.⁹, zostały zaplanowane rzetelnie i oszczędnie, a dokonywane w trakcie roku zmiany w planie wydatków wynikały z konieczności zabezpieczenia bieżącego finansowania zadań. Dochody zostały zrealizowane w kwocie 2.217.306,8 tys. zł, tj. 103,3% planu. Uzyskano je głównie z tytułu wniesionych opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych z tytułu postępowania sądowego, a także opłat za czynności egzekucyjne i za zabezpieczenie należności. Badanie w kontrolowanych sądach¹⁰ dochodów w łącznej kwocie 16.484 tys. zł (tj. 0,7% dochodów zrealizowanych w części 15/00) wykazało, iż były one rzetelnie naliczane oraz przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w terminach określonych w obowiązujących przepisach. Wydatki zrealizowano w kwocie 6.177.460,8 tys. zł, tj. w 99,1% planu po zmianach, z tego wydatki budżetu państwa w kwocie 6.172.942,4 tys. zł (tj. 99,1% planu po zmianach), a wydatki budżetu środków

¹ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

² Dz.U. z 2013 r., poz. 427 ze zm.

³ Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

⁴ Zgodnie z art. 176 § 1 ustawy Pusp oraz § 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 grudnia 2009 r. w sprawie klasyfikacji części budżetowych oraz określenia ich dysponentów (j.t. Dz.U. z 2014 r., poz. 413.), celem oznakowania poszczególnych części budżetów sądów, jako trzecią i czwartą cyfrę w miejsce „00” wprowadzono : 01 – Ministerstwo Sprawiedliwości oraz od 02–12 dla oznaczenia części budżetu odpowiadających obszarom jedenastu sądów apelacyjnych. Dysponentem części 15/00 oraz części 15/01 jest Minister Sprawiedliwości, zaś dysponentami części na obszarach poszczególnych apelacji są dyrektorzy sądów apelacyjnych (art. 177 § 1 i 2 ustawy Pusp). W części 15/01 Minister Sprawiedliwości nie gromadził dochodów i nie dokonywał wydatków budżetowych, a planowane w tej części wydatki rozdysponował w trakcie roku do części odpowiadających obszarom apelacji, stosownie do potrzeb wynikających z realizacji budżetu.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁶ Sądy Apelacyjne w Lublinie, Łodzi, Szczecinie i Warszawie.

⁷ Sądy Okręgowe w Lublinie, Piotrkowie Trybunalskim, Szczecinie i Warszawie.

⁸ Sądy Rejonowe w: Chełmie, Zamościu, Piotrkowie Trybunalskim, Tomaszowie Mazowieckim, dla Warszawy-Śródmieścia, dla m.st. Warszawy, Stargardzie Szczecińskim oraz Szczecinie-Prawobrzeże i Zachód.

⁹ Ustawa budżetowa na rok 2013 z dnia 25 stycznia 2013 r. (Dz.U. z 2013 r., poz. 169 ze zm.).

¹⁰ Dochody zbadano w kontrolowanych sądach apelacji lubelskiej (tj. SA w Lublinie, SO w Lublinie, SR w Chełmie i Zamościu) oraz apelacji warszawskiej (tj. SA w Warszawie, SO w Warszawie, SR dla Warszawy-Śródmieścia i dla m.st. Warszawy). Nie badano dochodów w kontrolowanych sądach apelacji łódzkiej (tj. SA w Łodzi, SO w Piotrkowie Trybunalskim, SR w Piotrkowie Trybunalskim i Tomaszowie Mazowieckim) oraz apelacji szczecińskiej (tj. SA w Szczecinie, SO w Szczecinie, SR w Stargardzie Szczecińskim i Szczecinie-Prawobrzeże i Zachód) z uwagi na to, że zaplanowane (i wykonane) dochody w ww. apelacjach nie przekroczyły kwoty 200 mln zł.

europejskich w kwocie 4.518,4 tys. zł (100% planu po zmianach). Poniesiono je głównie na realizację zadania 18.1. *Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy powszechne i wojskowe*. Z budżetu środków europejskich sfinansowano realizację dwóch projektów w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (PO IG). Badanie w kontrolowanych jednostkach (dysponentach III stopnia) 1,8% wydatków budżetu państwa i 23,2% wydatków z budżetu środków europejskich zrealizowanych w części 15/00 wykazało, że wykorzystano je na zadania służące celom jednostek lub wynikających z umów na dofinansowania projektów.

Dysponent główny i dyrektorzy SA skutecznie sprawowali nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu w części 15/00 stosownie do przepisów art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹¹ m.in. dokonując kwartalnych ocen przebiegu realizacji dochodów i wydatków budżetowych.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły głównie:

- przeprowadzenia w pięciu sądach 14 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego niezgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹² (Pzp), bądź wewnętrznymi przepisami, co w przypadku dwóch zamówienia udzielonych w SR dla m.st. Warszawy, na realizację których w 2013 r. wydatkowano 629,6 tys. zł, miało wpływ na wynik postępowania,
- nieprawidłowego rozliczenia kosztów użytkowania nieruchomości wykorzystywanej na siedzibę SR i SO w Zamościu, z uwagi na nieuwzględnienie w kosztach utrzymania kontrolowanego SR wydatków na energię elektryczną, pobór wody i odprowadzanie nieczystości płynnych, ochrony oraz sprzątnięcia, finansowanych przez SO (współużytkownika budynku), przy jednoczesnym ponoszeniu pełnych kosztów utrzymania tego budynku w zakresie zakupu energii cieplnej przez SR (obejmujących również pomieszczenia SO).

Stwierdzono również nieprawidłowości w systemie rachunkowości oraz funkcjonowaniu mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych oraz wiarygodności ksiąg rachunkowych w 11 kontrolowanych Sądach (m.in. w SO w Lublinie i Piotrkowie Trybunalskim oraz SR w Chełmie, Zamościu, Tomaszowie Mazowieckim, Piotrkowie Trybunalskim, dla Warszawy-Śródmieścia i dla m.st. Warszawy).

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa za 2013 r. w części 15/00 przez Ministra Sprawiedliwości oraz przez dyrektorów SA w: Warszawie, Łodzi i Szczecinie, SO w Warszawie i Szczecinie oraz SR w: Stargardzie Szczecińskim i Szczecin-Prąble i Zachód. **Pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości** NIK ocenia wykonanie budżetu państwa przez dyrektorów SA w Lublinie, SO w Piotrkowie Trybunalskim i Lublinie oraz SR w Piotrkowie Trybunalskim, Tomaszowie Mazowieckim, Chełmie, Zamościu oraz dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie i dla SR dla m.st. Warszawy.

Zgodnie z przyjętymi w NIK kryteriami dokonywania oceny¹³, powyższe oceny częściowe nie wpłynęły na obniżenie ogólnej oceny wykonania budżetu państwa w części 15/00.

Kalkulacja oceny końcowej stanowi załącznik nr 5 do informacji.

2. Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe¹⁴ dysponenta głównego części 15/00 oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych¹⁵, a także sprawozdanie z wykonania budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym¹⁶. Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli pokazują one prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków (w tym w podziale na poszczególne zadania), a także należności i zobowiązań w 2013 r.

¹¹ Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

¹² Dz.U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

¹³ Kryteria zamieszczone na stronie <http://www.nik.gov.pl/kontrola/standardy-kontroli-nik/>

¹⁴ Sprawozdania: Rb-23 – o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek budżetowych, Rb-27 – z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28 – z wykonania planu wydatków budżetu państwa, Rb-28 Programy – z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE i innych oraz Rb-28 UE – z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej.

¹⁵ Sprawozdania: Rb-N – o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych i Rb-Z – o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.

¹⁶ Sprawozdanie Rb-BZ1 – z wykonania wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym.

Stwierdzone w tym zakresie nieprawidłowości w sprawozdaniach zbiorczych apelacji lubelskiej i sprawozdaniach jednostkowych SO w Lublinie oraz SR w Chełmie i Zamościu, dotyczące:

- zaniżenia per saldo o kwotę 1.028,6 tys. zł należności wykazanych w łącznym rocznym sprawozdaniu Rb-27, co było niezgodne z § 9 ust. 2 pkt 2 załącznika nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁷,
- zaniżenia per saldo o kwotę 2.241,2 tys. zł należności wykazanych w łącznym sprawozdaniu Rb-N sporządzonym za IV kwartał 2013 r., co było niezgodne z § 12 ust. 1 załącznika nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹⁸,

nie wpłynęły na opinię o sprawozdaniach, bowiem ich skala nie przekroczyła progów dopuszczalnych błędów, określonych w przyjętych w NIK kryteriach ocen sprawozdań.

3. Uwagi i wnioski

Nie sformułowano wniosków pokontrolnych systemowych. Wnioski szczegółowe przedstawione zostały w informacjach dodatkowych.

¹⁷ Dz.U. Nr 20, poz. 103, w związku z § 19 ust. 2 rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r., poz. 119).

¹⁸ Dz.U. Nr 43, poz. 247.

II. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

W ustawie budżetowej na rok 2013 dochody budżetu państwa w części 15/00 zostały zaplanowane w kwocie 2.147.238 tys. zł. Zrealizowano dochody w kwocie 2.217.306,8 tys. zł, tj. 103,3% kwoty planowanej. W porównaniu do 2012 r. były one wyższe o 66.630 tys. zł, tj. o 3,1%. Zrealizowano je w całości w dziale 755 – *Wymiar sprawiedliwości*, w rozdziale 75502 – *Jednostki sądownictwa powszechnego*, głównie z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych z tytułu postępowania sądowego, a także opłat za czynności egzekucyjne i za zabezpieczenie należności w kwocie 1.737.229,6 tys. zł (78,3% ogółu dochodów części) oraz z tytułu wymierzanych i pobieranych przez sądy grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych w kwocie 339.942,2 tys. zł (15,3% ogółu dochodów części). Wyższe wykonanie prognozy dochodów wynikało głównie z uzyskania wyższych niż planowano wpływów z różnych opłat (o 2,6%), wpływów z różnych dochodów (o 60,8%) oraz z wpływów z usług (o 18,2%), tj. z tytułów trudnych do precyzyjnego oszacowania.

Dane dotyczące dochodów budżetowych przedstawiono w załączniku nr 1 do informacji.

Na koniec 2013 r. wystąpiły należności budżetowe pozostałe do zapłaty w kwocie 663.116,3 tys. zł, w tym zaległości stanowiły kwotę 566.409,4 tys. zł. W porównaniu do wielkości wykazanych na koniec 2012 r. należności pozostałe do zapłaty ogółem były niższe o 41.925,7 tys. zł (tj. o 5,9%), a zaległości wyższe o 15.636,5 tys. zł (tj. o 2,8%). Zaległości dotyczyły głównie grzywien, mandatów i kar pieniężnych od osób fizycznych (w kwocie 347.085,2 tys. zł, tj. 61,3% ogółu zaległości) oraz wpływów z opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych z tytułu postępowania sądowego (w kwocie 189.148,6 tys. zł, tj. 33,4% ogółu zaległości). Przyczyną wzrostu zaległości było głównie istotne zwiększenie wysokości przypisanych i skierowanych do wykonania należności, zarówno ze względu na zwiększenie liczby spraw rozpatrywanych przez sądy, jak również z uwagi na wzrost wysokości zasądzanych kwot, wzrost liczby spraw i kwot zasądzanych od obcokrajowców (wobec których ściągalność jest bardzo niska), brak możliwości zamiany kary grzywny na karę zastępczą w sprawach o wykroczenie skarbowe, bezskuteczność egzekucji związana ze zjawiskiem zubożenia społeczeństwa i bezrobocia oraz brakiem majątku. W 2013 r. w sądach powszechnych umorzono należności sądowe w łącznej kwocie 98.183 tys. zł. W 2013 r. uiszczenia należności w drodze rozłożenia na raty objęły łączną kwotę 108.644 tys. zł (co stanowiło 21% łącznej kwoty wyegzekwowanych należności sądowych w 2013 r.), a kolejne 121.500 tys. zł stanowiły należności rozłożone na raty, pozostające jeszcze do zapłaty wg stanu na 31 grudnia 2013 r. W ramach należności pozostałych do zapłaty na koniec 2013 r., odroczone termin spłaty grzywien w kwocie 4.429 tys. zł.

W wyniku kontroli sądów, w których przeprowadzono badanie dochodów w łącznej kwocie 16.484 tys. zł, tj. 0,7% ogółu dochodów zrealizowanych w części 15/00 i 5,2% dochodów zrealizowanych w tych jednostkach, nie stwierdzono nieprawidłowości. Dochody były rzetelnie pobierane oraz przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w terminach określonych w obowiązujących przepisach. Błędy stwierdzone w zakresie ewidencjonowania należności przedstawiono w podrozdziale *Sprawozdania*.

2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich

2.1. Wydatki budżetu państwa

W ustawie budżetowej na rok 2013¹⁹ wydatki budżetu państwa w części 15/00 zostały określone w wysokości 6.303.076 tys. zł. W trakcie roku, w efekcie przeniesień środków z rezerw celowych (zwiększenie o 4.639,2 tys. zł), nowelizacji ustawy budżetowej (zmniejszenie o 82.337 tys. zł) oraz przeniesienia wydatków z części 37 – *Sprawiedliwość*, na realizację projektów w ramach PO IG (zwiększenie o 797,4 tys. zł), zmniejszono je per saldo o 76.900,4 tys. zł, tj. do kwoty 6.226.175,6 tys. zł. Zgłoszone przez poszczególnych dysponentów części 15/00 wydatki zostały zaplanowane racjonalnie i oszczędnie, a dokonywane w trakcie roku zmiany w planie wydatków wynikały z konieczności zabezpieczenia bieżącego finansowania zadań i były zgodne z art. 171 ustawy o finansach publicznych, w związku z art. 178 § 5 ustawy Pusp oraz zakresem udzielonych upoważnień.

¹⁹ Przed nowelizacją.

Zrealizowane w części 15/00 wydatki wyniosły 6.172.942,4 tys. zł, tj. 99,1% planu po zmianach. W porównaniu do 2012 r. były one wyższe o 167.445 tys. zł, tj. o 2,8%. Niższa realizacja planu wydatków wynikała głównie z niepełnego wykonania wydatków na odszkodowania wypłacane przez Skarb Państwa na rzecz osób fizycznych (z uwagi na mniejszą liczbę złożonych wniosków jak i mniejszą liczbę prawomocnych orzeczeń sądowych w tym zakresie), niepełnej realizacji wydatków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi (m.in. z uwagi na niższą niż planowano obsadę etatów), mniejszych niż planowano wypłat świadczeń pieniężnych dla sędziów będących w stanie spoczynku (w związku z przejściem w stan spoczynku mniejszej liczby uprawnionych sędziów) oraz mniejszych wydatków na ryczałty dla kuratorów społecznych (z uwagi na wprowadzone ograniczenia wydatków na kuratelę społeczną). Z uwagi na powyższe dysponent główny, zgodnie z art. 177 ust. 3 pkt 2 i ust. 4 ustawy o finansach publicznych, dokonał (w listopadzie i grudniu 2013 r.) trzykrotnie blokady planowanych wydatków w kwocie 31.797,7 tys. zł, informując o tym Ministra Finansów.

W strukturze zrealizowanych w 2013 r. wydatków dominujący udział (95,7%) miały wydatki w dziale 755 – *Wymiar sprawiedliwości* (5.909.677,2 tys. zł – 99,2% planu po zmianach). Poniesione zostały głównie na wynagrodzenia wraz z pochodnymi (3.820.813,3 tys. zł), zakup materiałów i usług (782.551,0 tys. zł), koszty postępowania sądowego (375.419 tys. zł) oraz na wydatki majątkowe (349.660,2 tys. zł).

Według grup ekonomicznych, w strukturze zrealizowanych w części 15/00 w 2013 r. wydatków, największy udział miały wydatki bieżące (88%) i świadczenia na rzecz osób fizycznych (6,3%). Wydatki majątkowe i wydatki na współfinansowanie projektów realizowanych ze środków Unii Europejskiej (UE) stanowiły odpowiednio 5,7% i 0,01%.

Limity w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej w części 15/00 nie zostały przekroczone.

Dane dotyczące wydatków budżetowych przedstawiono w załączniku nr 2 do informacji.

Przeniesiona z rezerw celowych kwota 4.639,2 tys. zł została wydatkowana w paragrafach klasyfikacji budżetowej wskazanych w decyzji Ministra Finansów, w wysokości 4.589,9 tys. zł, tj. w 98,9%, na realizację przez Sąd Okręgowy w Poznaniu zadania pn. *Zarządzanie energią w budynkach Sądu Okręgowego w Poznaniu w ramach programu Systemu Zielonych Inwestycji (GIS)*.

Wydatki bieżące w 2013 r. wyniosły 5.430.364,2 tys. zł, tj. 99,3% planu po zmianach i były wyższe od wykonania w 2012 r. o 198.414,5 tys. zł, tj. o 3,8%. Dominującą pozycję w tej grupie wydatków (85,6%) stanowiły wynagrodzenia (wraz z pochodnymi) oraz zakupy towarów i usług.

Przeciętne zatrudnienie w 2013 r. w części 15/00 wyniosło 50.410 osób (w przeliczeniu na pełnozatrudnionych) i w porównaniu do 2012 r. było niższe o 73 osoby. Największe różnice wystąpiły w grupie osób nie objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, asystentów sędziów oraz sędziów. Wynikało to głównie z fluktuacji kadr, związanej z urlopami macierzyńskimi i wychowawczymi, przejściami w stan spoczynku, rozwiązaniem lub zmianą stosunku pracy oraz z obowiązujących procedur naboru na wolne stanowiska w poszczególnych grupach zatrudnienia. Wydatki na wynagrodzenia²⁰ wyniosły 3.464.494,2 tys. zł (99,8% planu po zmianach) i w porównaniu do 2012 r. wzrosły o 140.622,7 tys. zł (tj. o 4,2%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym) w 2013 r. wyniosło 5.727 zł i w porównaniu do 2012 r. było wyższe o 240 zł, tj. o 4,4%. Wzrost ten dotyczył głównie wynagrodzeń referendarzy sądowych (wzrost o 11,2%), sędziów (wzrost o 9,6%) oraz nauczycieli (wzrost o 2,2%). Wynikało to głównie z ustawowej waloryzacji podstawy obliczania ich wynagrodzeń.

Dane o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w 2013 r. przedstawiono w załączniku nr 3 do informacji.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych w 2013 r. wyniosły 392.120,6 tys. zł, tj. 97,7% planu po zmianach i były wyższe od wykonania w 2012 r. o 29.168,3 tys. zł, tj. o 8%. Poniesiono je głównie na uposażenia dla 1.812 sędziów w stanie spoczynku (170.774,7 tys. zł) oraz uposażenia rodzinne wypłacone dla 571 osób (42.688,7 tys. zł). W 2013 r. przeciętne miesięczne uposażenie sędziów w stanie spoczynku (w przeliczeniu na jednego świadczeniobiorcę) wyniosło 7.854 zł i w porównaniu do 2012 r. (6.987 zł) było wyższe o 12,4%. Wyższa niż w 2012 r. realizacja wydatków na świadczenia na rzecz osób fizycznych wynikała głównie z tytułu podwyższenia kwoty bazowej przeciętnego wynagrodzenia, a tym samym wzrostu uposażeń sędziów w związku z waloryzacją ich wynagrodzeń.

²⁰ Według danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach za IV kwartał 2013 r.

Wydatki majątkowe w 2013 r. wyniosły 349.660,2 tys. zł, tj. 98,9% planu po zmianach i w porównaniu do 2012 r. były niższe o 60.807,1 tys. zł, tj. o 14,8%. Poniesiono je głównie na realizację 27 zadań inwestycyjnych, polegających m.in. na budowie i modernizacji siedzib sądów (165.724,5 tys. zł) oraz na zakupy inwestycyjne (183.935,7 tys. zł), dotyczące głównie zakupu nieruchomości (80.034 tys. zł) oraz zakupów informatycznych (75.334 tys. zł). Zbadane w kontrolowanych sądach wydatki majątkowe w łącznej kwocie 36.689,4 tys. zł, tj. 87,7% ogółu wydatków majątkowych zrealizowanych w ww. jednostkach, były zgodne z zakresem rzeczowym planu wydatków na 2013 r. i uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań. W wyniku zakończonych ośmiu zadań inwestycyjnych w 2013 r. uzyskano przyrost 18.790 m² powierzchni oraz zmodernizowano 5.106 m² powierzchni istniejącej bazy lokalowej jednostek sądownictwa²¹.

Wydatki na współfinansowanie projektów w 2013 r. wyniosły 797,4 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach, i w porównaniu do 2012 r. były wyższe o 669,3 tys. zł, tj. o 522,5%. Wydatki zostały zrealizowane we wszystkich 11 apelacjach na sfinansowanie dwóch projektów w ramach PO IG, wymienionych w części dotyczącej wydatków z budżetu środków europejskich.

Badanie próby wydatków w kontrolowanych sądach na łączną kwotę 113.009,1 tys. zł (tj. 1,8% wszystkich poniesionych wydatków w części 15/00 oraz 16,2% wydatków zrealizowanych w tych jednostkach) wykazało, że w większości przypadków zrealizowano je zgodnie z obowiązującymi przepisami, gospodarnie, celowo i oszczędnie. Środki publiczne zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, tj. na zakupy materiałów i usług niezbędnych do funkcjonowania jednostek oraz zakupy inwestycyjne, zapewniające głównie bieżące utrzymanie i rozwój infrastruktury teleinformatycznej.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły głównie nieadekwatnego rozliczania kosztów związanych z użytkowaniem nieruchomości wykorzystywanej na siedzibę SR w Zamościu. Ponoszone przez SR w Zamościu wydatki na utrzymanie jego siedziby nie odzwierciedlały faktycznych kosztów użytkowania tego obiektu. SR w Zamościu zajmuje obiekty sądowe w tych samych lokalizacjach co SO w Zamościu. Oba sądy wspólnie korzystają z tych samych lokalizacji, bez faktycznego wyodrębnienia kosztów. Przyjęty umowy podział ograniczony został do ponoszenia przez SR w Zamościu wydatków związanych z zakupem energii cieplnej zużywanej łącznie z SO w Zamościu. SR w Zamościu nie ponosił wydatków związanych z użytkowaniem nieruchomości wykorzystywanej na jego siedzibę, dotyczących energii elektrycznej, poboru wody i odprowadzania nieczystości płynnych, ochrony oraz sprzętania. Ww. wydatki związane z użytkowaniem nieruchomości ponosił i ewidencjonował SO w Zamościu.

Kontrola 66 postępowań o udzielenie zamówień publicznych, o łącznej wartości 63.065,1 tys. zł, w wyniku których zrealizowano w 2013 r. wydatki w kwocie 26.250,3 tys. zł wykazała, że poza 14 zamówieniami²² udzielonymi w SA w Szczecinie, SO w Piotrkowie Trybunalskim oraz SR w Chełmie, Tomaszowie Mazowieckim i dla m.st. Warszawy, zostały one przeprowadzone zgodnie z procedurami określonymi w ustawie Pzp i rzetelnie udokumentowane. Stwierdzone w ww. sądach nieprawidłowości, w dwóch przypadkach miały wpływ na wynik postępowania.

- w przypadku zamówienia o wartości 295,6 tys. zł, udzielonego w SR dla m.st. Warszawy, w trybie zapytania o cenę, na dostawę mebli do pokoju przesłuchań dzieci, na dostawę gresu oraz wyposażenia łazienek wraz z armaturą łazienkową, w opisie przedmiotu zamówienia ujętym w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ) wskazano producenta i typ wyrobu, co było niezgodne z art. 29 ust. 2 i zasadą uczciwej konkurencji określoną w art. 7 ust. 1 Pzp. W opisie wymaganych mebli wskazano rodzaj, serię i kolor mebli firmy IKEA, a pozostały asortyment został opisany z podaniem nazwy producenta i typu wyrobu. Ponadto, niezgodnie z art. 71 ust.1 Pzp zaproszenie do składania ofert skierowano do dostawców materiałów budowlanych i armatury łazienkowej, podczas gdy dostawa mebli IKEA nie była przedmiotem ich działalności. W sporządzonym z tego postępowania protokole przedmiot zamówienia określono odmiennie niż w SIWZ i umowie. Na realizację ww. dostawy w 2013 r. wydatkowano 295,6 tys. zł;
- w przypadku zamówienia o wartości 334 tys. zł, udzielonego w SR dla m.st. Warszawy, w trybie zapytania o cenę, na wykonanie i dostawę mebli biurowych wraz z dostawą sprzętu AGD, skierowano zaproszenie do składania ofert do pięciu producentów, w tym również do takich, którzy nie prowadzili działalności w zakresie produkcji czy pośrednictwa handlowego sprzętem AGD, co było niezgodne z art. 71 ust.1 Pzp. Na realizację ww. dostawy w 2013 r. wydatkowano 334 tys. zł.

²¹ Pozostałych 19 zadań inwestycyjnych planowanych jest do zakończenia w 2014 r. i po 2014 r.

²² Zamówienia o wartości 2.914,8 tys. zł, na które w 2013 r. wydatkowano 1.584,2 tys. zł.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 i ust. 1c ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych²³, stanowi to naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Pozostałe nieprawidłowości w tym zakresie dotyczyły głównie:

- odstąpienia od wezwania wykonawców do złożenia wymaganych przez zamawiającego oświadczeń lub dokumentów, co było niezgodne z art. 26 ust. 2d i ust. 3 Pzp. Dotyczyło to uzupełnienia oferty o potwierdzenie należytego wykonania jednej z dostaw wskazanych w załączniku do oferty, bądź listy podmiotów należących do tej samej grupy kapitałowej albo informacji o tym, że nie należą do takiej grupy (SR w Chełmie), a także aktualnego zaświadczenia z Urzędu Skarbowego o niezaleganiu z opłacaniem podatków (w SA w Szczecinie);
- zmiany istotnych postanowień umowy w zakresie terminu jej realizacji, mimo iż termin ten został określony w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ), ofercie i zawartej umowie, co było niezgodne z art. 144 ust. 1 Pzp. (SA w Szczecinie). Zgodnie z art. 17 ust. 6 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, stanowi to naruszenie dyscypliny finansów publicznych²⁴;
- opóźnień (wynoszących od trzech do siedmiu tygodni), w zamieszczaniu w Biuletynie Zamówień Publicznych (BIP) ogłoszeń o udzieleniu zamówienia publicznego, co stanowiło naruszenie art. 95 ust. 1 Pzp. (w SO w Piotrkowie Trybunalskim);
- nieprzekazania do oferentów zawiadomień o wyborze najkorzystniejszej oferty, co było niezgodne z art. 92 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp oraz niezamieszczenia w dokumentacji z postępowania potwierdzenia opublikowania ogłoszenia w BIP, co było niezgodne z art. 12 ust. 3 pkt 1 ustawy Pzp (SR w Tomaszowie Mazowieckim).

Ponadto w SR w Zamościu stwierdzono naruszenia wewnętrznych procedur²⁵ w ramach przeprowadzenia postępowań o zamówienie publiczne o wartości poniżej 14 tys. euro na dostawę kserokopiarek, nośników USB i oprogramowania do szyfrowania laptopów poprzez brak akceptacji wyboru wykonawców przez dyrektora Sądu, a w przypadku zamówienia na dostawę nośników USB ponadto brak było udokumentowania przeprowadzenia rozeznania cenowego. Wydatki poniesione w 2013 r. przez SR w Zamościu na realizację wskazanych postępowań wyniosły łącznie 16 tys. zł.

Zobowiązania w części 15/00 budżetu państwa na koniec 2013 r. wyniosły 334.883,3 tys. zł i były niższe o 16,6% niż kwota zobowiązań na koniec 2012 r. Powstały głównie z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi (284.023,9 tys. zł) oraz z tytułu kosztów postępowania sądowego (13.974,1 tys. zł). Zobowiązania wymagalne na koniec 2013 r. wyniosły 2.085,4 tys. zł i były wyższe od wykazanych na koniec 2012 r. o 40,8%. Dotyczyły one głównie zasądzonych przez sądy odszkodowań na rzecz osób fizycznych²⁶ (759,8 tys. zł), kosztów postępowania sądowego²⁷ (713,9 tys. zł) oraz wynagrodzeń bezosobowych związanych z postępowaniami sądowymi²⁸ (565,8 tys. zł). Wpływ na ich wzrost w porównaniu do 2012 r. miała głównie procedura regulująca wypłatę przez sądy odszkodowań osobom uprawnionym (i terminy z niej wynikające), brak oświadczeń podatkowych wnioskodawców oraz informacji o sposobie odbioru kwot należnych (w zakresie zasądzonych odszkodowań), a także uprawomocnienie się postanowień sądu oraz wpływ do komórek finansowych postanowień o wypłacie w terminie uniemożliwiającym wypłatę jeszcze w 2013 r. (w zakresie kosztów postępowania sądowego oraz wynagrodzeń bezosobowych).

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

W ustawie budżetowej na 2013 r. nie planowano w części 15/00 wydatków z budżetu środków europejskich. W trakcie roku Minister Finansów zwiększył plan wydatków w tym zakresie o kwotę 4.518,4 tys. zł, poprzez przeniesienie wydatków z części 37 Sprawiedliwość, w celu zapewnienia środków na realizację dwóch projektów w ramach PO IG, tj. projektu pn. *Wdrożenie protokołu elektronicznego w sprawach cywilnych i wykroczeniowych*

²³ Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 168).

²⁴ Mając na uwadze art. 28 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych odstąpiono od skierowania zawiadomienia do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych.

²⁵ Zarządzenie nr 21 Kierownika Finansowego Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 31 grudnia 2012 r. w sprawie udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nieprzekraczającej 14.000 euro.

²⁶ Które stają się wymagalne w dacie uprawomocnienia się wyroków.

²⁷ Głównie koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielanej z urzędu w sprawach karnych i cywilnych.

²⁸ Głównie wynagrodzenia biegłych i tłumaczy przysięgłych.

(4.433,4 tys. zł) oraz *Budowa systemu usług elektronicznych MS, w tym uruchomienie usług dla przedsiębiorców i osób fizycznych poprzez dostęp elektroniczny do wydziałów Krajowego Rejestru Sądowego, Krajowego Rejestru Karnego, Biura Monitora Sądowego i Gospodarczego* (85 tys. zł). Zmian tych dokonano w wyniku zawarcia w 2013 r. aneksu do porozumienia o dofinansowanie projektu *Budowa usług elektronicznych MS (...)* oraz podpisania porozumienia o dofinansowanie z PO IG projektu *Wdrożenie protokołu elektronicznego (...)*.

Wydatki na realizację ww. projektów – poniesione we wszystkich 11 apelacjach – wyniosły 4.518,4 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach. W porównaniu do 2012 r. były wyższe o 3.792,5 tys. zł., co wynika z faktu, iż w 2012 r. realizowano jeden projekt²⁹, zakończony w tym roku.

Dane o wydatkach budżetu środków europejskich przedstawiono w załączniku nr 4 do informacji.

W czterech kontrolowanych sądach apelacyjnych, w których były realizowane wydatki z budżetu środków europejskich przeprowadzono badanie wydatków na realizację ww. projektów PO IG, w łącznej kwocie 1.045,8 tys. zł, tj. 23,2% ogółu wydatków budżetu środków europejskich zrealizowanych w części 15/00. W wyniku kontroli stwierdzono, że wydatki zostały zrealizowane na cele określone w umowach o dofinansowanie. Wszystkie badane wydatki rzetelnie udokumentowano. Prawidłowo ujęto je w księgach rachunkowych. Zlecenia płatności ich dotyczące przekazano do Banku Gospodarstwa Krajowego. Nie stwierdzono przypadków opóźnień w dokonywaniu płatności.

2.3. Realizacja zadań i działania dysponenta części budżetu państwa podejmowane w ramach nadzoru i kontroli

W części 15/00 budżetu państwa realizowano w 2013 r. dwa zadania w ramach dwóch funkcji państwa³⁰. Największe wydatki poniesiono na zadanie 18.1. *Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy powszechne i wojskowe* realizowane w ramach funkcji 18. *Sprawiedliwość*. Jego celem było zagwarantowanie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu. Do pomiaru stopnia jego realizacji przyjęto miernik *pn. wskaźnik opanowania wpływu spraw (ogółem)*³¹. Miernik zaplanowano w wysokości 100,7, a wykonano na poziomie 96,1 (w 2012 r. 100,5). Wpływ na niepełną realizację wielkości miernika miał głównie istotny wzrost liczby spraw wpływających do sądów powszechnych (w 2013 r. wpłynęło 15,2 mln spraw, tj. o ponad 1,1 mln więcej niż w roku 2012) oraz długotrwałe procedury związane z obsadzaniem stanowisk sędziowskich i urzędniczych w sądach. Realizując ww. zadanie rozpatrzonych zostało przez sądy powszechne ogółem 14.575,9 tys. spraw, tj. o 470,8 tys. spraw więcej niż w 2012 r. (o 3,3%). Co prawda wskaźnik opanowania wpływu uległ w stosunku do 2012 r. pogorszeniu, ale było to jak wskazano wyżej wynikiem istotnego wzrostu liczby spraw, które wpłynęły do sądów w 2013 r. Z przeprowadzonej analizy wynika, że w stosunku do 2012 r. wzrósł odsetek spraw rozpatrywanych przez sądy I instancji, w których czas trwania postępowania przekracza 12 miesięcy (z 4,0 w 2012 r. do 4,5 w 2013 r.), wzrósł również średni czas rozpatrywania spraw (ogółem)³² z 1,6 miesiąca w 2012 r. do 1,9 miesiąca w 2013 r. Na realizację zadania 18.1. *Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy powszechne i wojskowe* w 2013 r. wydatkowano łącznie 5.963.997,4 tys. zł (z tego: z budżetu państwa 5.959.479 tys. zł i z budżetu środków europejskich 4.518,4 tys. zł), co stanowiło 96,5% ogółu wydatków poniesionych w części 15/00 w 2013 r. oraz 99,2% planu po zmianach (6.013.375 tys. zł). W porównaniu do 2012 r. wydatki na realizację tego zadania były wyższe o 144.213,4 tys. zł, tj. o 2,5%. Według wyników badań przeprowadzonych przez Centrum Badań Opinii Społecznej pogorszeniu uległ także wskaźnik zaufania do sądów, który w 2013 r. wyniósł 28% a w 2012 r. wynosił 31%³³.

Dysponent części 15/00 w 2013 r. monitorował realizację planów wydatków w układzie zadaniowym na podstawie kwartalnych informacji w tym zakresie przedstawianych przez dyrektorów sądów apelacyjnych, sporządzających informacje zbiorcze za poszczególne apelacje. Informacje te, dla zachowania porównywalności oraz zapewnienia integralności danych w całym roku budżetowym, sporządzane były według szablonu formularza

²⁹ Projekt *Wprowadzenie e-usług w resorcie sprawiedliwości* realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

³⁰ Poza zadaniem w funkcji 18, w części 15/00 finansowano zadanie 13.2. *Świadczenia społeczne*, w ramach funkcji 13. *Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny*, na realizację którego wydatkowano w 2013 r. 213.463,4 tys. zł.

³¹ Tj. stosunek liczby wszystkich spraw załatwionych w danym okresie sprawozdawczym do liczby wszystkich spraw, które wpłynęły w danym okresie.

³² Liczony jako wskaźnik pozostałości, tj. stosunek liczby spraw niezalatwionych na koniec roku i liczby spraw wpływających średnio w ciągu jednego miesiąca.

³³ Odsetek respondentów, którzy w badaniach Centrum Badań Opinii Społecznej realizowanych we wrześniu 2012 r. i 2013 r. na pytanie: „Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność sądów?” odpowiadali „Dobrze”.

sprawozdawczego Rb-BZ1. Kwartalny cykl sprawozdawczości został wprowadzony komunikatem Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowych wytycznych w zakresie kontroli zarządczej dla działu administracji rządowej – sprawiedliwość³⁴. Powyższe informacje obejmują zarówno część wydatkową, jak i efektywnościową budżetu zadaniowego, z tym że część wydatkowa opracowywana jest bez wyjątków w cyklu kwartalnym, natomiast wartości mierników monitorowane są (w zależności od rodzaju miernika) w cyklu kwartalnym, półrocznym lub rocznym. Źródłem danych o wartościach mierników³⁵ jest m.in. system statystyczny resortu sprawiedliwości³⁶, dane kadrowe z sądów oraz ankieta przeprowadzana wśród sędziów wszystkich apelacji po zakończeniu roku budżetowego. Dane dotyczące wartości mierników są gromadzone we właściwych jednostkach organizacyjnych MS. W 2013 r. w części 15/00 w odniesieniu do badanych siedmiu pozycji dokonane zmiany w planie wydatków nie spowodowały zmiany wartości mierników, bowiem nie miały na nie bezpośredniego wpływu.

Ponadto, realizując określony w art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych obowiązek nadzoru i kontroli nad realizacją budżetu części 15/00 przez podległe jednostki, dysponent części dokonywał kwartalnych analiz i ocen przebiegu realizacji dochodów i wydatków budżetowych, a także dotyczących należności sądowych i zaległości budżetowych, zobowiązań (w tym wymagalnych) oraz zatrudnienia. W ramach sprawowanego nadzoru przeprowadził kontrole w dziesięciu jednostkach sądownictwa powszechnego (tj. w ośmiu sądach okręgowych, jednym sądzie apelacyjnym i w jednym sądzie rejonowym). Kontrole te m.in. dotyczyły prawidłowości prowadzenia gospodarki finansowej przez te jednostki, w tym m. in. wykonania planu dochodów i windykacji należności, realizacji planu wydatków budżetowych i zawierania umów zleceń, a także prawidłowości wypłacania pracownikom wynagrodzeń oraz zamówień publicznych. Przeprowadzono również 24 wizytacje inwestycji realizowanych przez podległych dysponentów.

Wyniki kontroli w zakresie realizacji, przez dyrektorów czterech kontrolowanych sądów apelacyjnych, nadzoru nad wykonaniem budżetu w zakresie części budżetowych odpowiadających obszarom apelacji nie wykazały nieprawidłowości.

3. Sprawozdania

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli, sprawozdania budżetowe za 2013 r. dysponenta części 15/00 Sądy powszechne:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na Wspólną Politykę Rolną (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- sprawozdanie z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),

a także sprawozdania z operacji finansowych za IV kwartał 2013 r. o stanie:

- należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
- zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

pokazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów i wydatków, a także należności i zobowiązań w 2013 r. Sporządzono je prawidłowo, na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach podległych dysponentów i terminowo przekazano do Ministerstwa Finansów i Głównego Urzędu Statystycznego.

³⁴ Dz.Urz. MS z 2011 r. Nr 14, poz. 199.

³⁵ W odniesieniu do mierników siedmiu pozycji, tj. wybranych pięciu działań, jednego podzadania i jednego zadania o największych kwotach wydatków. Dotyczy to następujących pozycji: zadanie 18.1 *Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy powszechne i wojskowe* – podzadanie 18.1.1 *Działalność orzecznicza*, działanie 18.1.1.1 *Kadra orzecznicza*, działanie 18.1.1.2 *Wsparcie merytoryczne procesu sprawowania wymiaru sprawiedliwości*, działanie 18.1.1.3 *Wsparcie procesu orzekania – postępowania sądowe*, działanie 18.1.1.5 *Wykonywanie orzeczeń sądu – kuratorska służba sądowa*, działanie 18.1.2.2 *Wsparcie organizacyjne i administracyjne realizacji zadań*.

³⁶ Na podstawie sprawozdań statystycznych przekazywanych przez sądy.

W wyniku badania dochodów i wiarygodności ksiąg rachunkowych w 16 kontrolowanych sądach NIK stwierdza, że wszystkie sprawozdania sporządzone zostały terminowo, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej, a także że pokazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków i zobowiązań oraz – za wyjątkiem sprawozdań Rb-27 i Rb-N sporządzonych w SO w Lublinie, SR w Zamościu i Chełmie – również i należności w 2013 r. W związku z powyższym NIK (poza ww. sprawozdaniami SR w Zamościu i Chełmie) opiniuje pozostałe sprawozdania pozytywnie.

Stwierdzone nieprawidłowości w jednostkowych sprawozdaniach sporządzonych w apelacji lubelskiej (w tym w kontrolowanym SO w Lublinie oraz SR w Chełmie i Zamościu), dotyczyły zaniżenia per saldo o kwotę 1.028,6 tys. zł należności wykazanych w łącznym rocznym sprawozdaniu Rb-27, co stanowiło 0,04% ogółu należności w nim wykazanych, co było niezgodne z § 9 ust. 2 pkt 2 załącznika nr 37 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Wynikało to z:

- niewykazania w księgach rachunkowych i sprawozdaniach Rb-27 należności sądowych w łącznej kwocie 2.261,7 tys. zł, wynikających z prawomocnych orzeczeń sądowych, których wykonanie zostało zarządzone przed upływem 2013 r. Powyższe stwierdzono w SR w Chełmie (2.125,7 tys. zł) i Zamościu (129,7 tys. zł) oraz SO w Lublinie (6,3 tys. zł). Wynikało to głównie z niedostatecznego monitorowania terminowości dokonywania przypisu i egzekucji należności, w związku z niewystarczającą obsadą kadrową oraz z opóźnień w przekazywaniu ww. zarządzeń do komórek finansowych (w SR w Chełmie) oraz ujęcie w pozostałych sądach należności w niewłaściwych okresach sprawozdawczych;
- zawyżenia w sprawozdaniach Rb-27 apelacji lubelskiej należności w łącznej kwocie 1.233,1 tys. zł³⁷ (z tego: w SR w Zamościu – 125,5 tys. zł, SR w Chełmie – 116,8 tys. zł), w związku z niedokonaniem w księgach rachunkowych odpisów aktualizujących należności, dotyczących przypadku równowartości przedmiotu lub korzyści majątkowej uzyskanej w drodze przestępstwa, po ich przekazaniu do egzekucji administracyjnej prowadzonej przez Urząd Skarbowy (US), który w świetle obowiązujących przepisów³⁸ jest wierzycielem tej należności. W apelacji tej stwierdzono niejednolity sposób postępowania z tymi należnościami. Spośród 19 (z 26) jej sądów, w których wystąpiły należności z tego tytułu, w 15 dokonano odpisów aktualizacyjnych, a należności te zostały ujęte w księgach rachunkowych i sprawozdaniach właściwego US. W pozostałych czterech sądach, w których nie dokonano odpisu należności, w przypadku trzech z nich nie były one ujmowane w księgach rachunkowych i sprawozdaniach właściwych US. Jednakże w przypadku jednego sądu zdublowały się należności w kwocie 110 tys. zł, które zostały wykazane zarówno w sądzie jak i US.

Niewykazanie w księgach rachunkowych SR w Chełmie i Zamościu należności sądowych, skutkowało również zaniżeniem o 2.255,4 tys. zł należności wykazanych w sprawozdaniach Rb-N. W przypadku ww. sprawozdań stwierdzono również zawyżenia należności tam wykazanych, łącznie o 14,2 tys. zł, w związku z nieujęciem w ewidencji księgowej rozliczeń zaliczek wypłaconych komornikom sądowym na koszty postępowań egzekucyjnych, mimo umorzenia tych postępowań. Powyższe stwierdzono w SR w Zamościu (8,2 tys. zł) i Chełmie (4,9 tys. zł) oraz w SO w Lublinie (1,1 tys. zł)³⁹. Skutkiem tego, zaniżono per saldo o kwotę 2.241,2 tys. zł należności wykazane w łącznym sprawozdaniu Rb-N sporządzonym za IV kwartał 2013 r. (0,25% ogółu należności w nim wykazanych) co było niezgodne z § 12 ust. 1 załącznika nr 9 do rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

W związku z powyższym, NIK opiniuje pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości sporządzone w SR w Zamościu i Chełmie roczne sprawozdania Rb-27 i sporządzone za IV kwartał 2013 r. sprawozdania Rb-N. Z uwagi na niewielką skalę ww. błędów występującą w ww. sprawozdaniach sporządzonych w SO w Lublinie, NIK zaopiniowała je pozytywnie. Powyższe błędy w sprawozdaniach jednostkowych nie wpłynęły na opinię o sprawozdaniach łącznych, bowiem ich skala nie przekroczyła progów dopuszczalnych błędów, określonych w przyjętych w NIK kryteriach ocen sprawozdań.

³⁷ Powyższe stwierdzono w czterech (z 19) sądach ww. apelacji, w których wystąpiły przedmiotowe należności. Poza ww. sądami wystąpiło to również w niekontrolowanych jednostkach, tj. SO w Zamościu (880,8 tys. zł) i SR Lublin – Zachód (110 tys. zł).

³⁸ Art. 2 pkt 8 i art. 27 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. Nr 90, poz. 557 ze zm.).

³⁹ W przypadku SO w Lublinie wynikało to z nieprzeprowadzenia, bądź nieterminowego przeprowadzenia inwentaryzacji w drodze potwierdzenia sald ww. należności, co było niezgodne z art. 26 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości i zgodnie z art. 18 pkt 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, stanowiło naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Wskazane powyżej nieprawidłowości w apelacji lubelskiej (w tym w SO w Lublinie oraz SR w Chełmie i Zamościu występowały również w trakcie 2013 r., w związku z czym miały wpływ na prawidłowość wykazania danych w sprawozdaniach bieżących Rb-27 i Rb-N tych sądów. W wyniku badania wiarygodności ksiąg rachunkowych stwierdzono również ujęcie, w miesiącu innym, niż wskazywała na to rzeczywista data operacji, 32 dowodów księgowych, w związku z czym w trakcie 2013 r. nie wykazano w sprawozdaniach Rb-28 i Rb-Z (we właściwym okresie) zobowiązań wynikających z ww. dokumentów, w łącznej kwocie 206,5 tys. zł, co było niezgodne z § 13 ust. 3 pkt 5 załącznika nr 37 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej i § 1 ust. 1 załącznika nr 9 do rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych. Powyższe stwierdzono w SR Warszawa-Śródmieście (trzy dowody na kwotę 188,4 tys. zł), SO w Lublinie (20 dowodów na kwotę 12,8 tys. zł) oraz SR w Tomaszowie Mazowieckim (dziewięć dowodów na kwotę 5,3 tys. zł). W przypadku SR w Tomaszowie Mazowieckim stwierdzono również, iż miesięczne sprawozdania Rb-23, Rb-27 i Rb-28 zostały sporządzone na podstawie zapisów niewprowadzonych w sposób trwały do ksiąg rachunkowych, co było niezgodne z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴⁰ (uor) oraz z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Z uwagi na powyższe sprawozdania bieżące ww. jednostek NIK zaopiniowała pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

4. Księgi rachunkowe

W wyniku przeprowadzonego w 16 kontrolowanych sądach badania systemu rachunkowości (w tym księgowości komputerowej) i funkcjonujących w ramach mechanizmów kontroli zarządczej, operacji finansowych i gospodarczych oraz wiarygodności ksiąg rachunkowych, jak również bezpośredniego badania 2.385 dowodów i zapisów księgowych o łącznej wartości 113.382,5 tys. zł (w tym 1.748 dowodów na kwotę 105.689,4 tys. zł wybranych metodą monetarną⁴¹ oraz 637 dowodów na kwotę 7.693,1 tys. zł dobranych celowo), NIK stwierdziła nieprawidłowości i uchybienia w różnej skali i zakresie w 11 sądach, tj. w 68,8% skontrolowanych jednostek⁴².

Skuteczność funkcjonowania systemów rachunkowości i procedur kontroli NIK ocenia:

- **pozytywnie** w 11 kontrolowanych sądach (tj. w SA w Warszawie, Lublinie, Łodzi i Szczecinie, SO w Warszawie i Szczecinie oraz SR Szczecin-Prawobrzeże i Zachód, w Chełmie, Zamościu, Starogardzie Szczecińskim i dla m. st. Warszawy),
- **pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości** w SO w Lublinie,
- **negatywnie** w czterech kontrolowanych sądach (tj. w SO w Piotrkowie Trybunalskim oraz SR w Tomaszowie Mazowieckim, Piotrkowie Trybunalskim i dla Warszawy-Śródmieścia).

Stwierdzone nieprawidłowości, z uwagi na które obniżono oceny w pięciu kontrolowanych sądach w zakresie poprawności formalnej dowodów, ich kontroli bieżącej i dekretacji, wynikały głównie z:

- ewidencjonowania operacji gospodarczych dotyczących dochodów niezgodnie z obowiązującym planem kont, określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości⁴³. Dochody z tytułu najmu składników majątkowych uzyskane m.in. w SO w Lublinie (w wysokości 45,3 tys. zł) oraz w SR w Tomaszowie Mazowieckim (w wysokości 0,1 tys. zł) zostały zaewidencjonowane na koncie 720 – Przychody z tytułu dochodów budżetowych, zamiast na koncie 760 – Pozostałe przychody operacyjne;
- ewidencjonowanie operacji gospodarczych dotyczących wydatków z pominięciem kont rozrachunkowych, co było niezgodne z załącznikiem nr 3 część II ust. 1 pkt 29 rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości. Powyższe stwierdzono w SR w Tomaszowie Mazowieckim (15 operacji na kwotę 10 tys. zł) i SR dla Warszawy-Śródmieścia (dwie operacje na kwotę 1,8 tys. zł);

⁴⁰ Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.

⁴¹ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

⁴² Tj. w SA w Warszawie, Lublinie, Łodzi, SO w Lublinie, Piotrkowie Trybunalskim, SR w Chełmie, Zamościu, Tomaszowie Mazowieckim, Piotrkowie Trybunalskim, dla Warszawy-Śródmieścia i dla m.st. Warszawy.

⁴³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013, poz. 289).

- niedokonania w SR w Tomaszowie Mazowieckim sprawdzenia i zakwalifikowania do ujęcia w księgach rachunkowych dwóch dowodów na kwotę 26,7 tys. zł, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 6 uor. Ponadto w sądzie tym stwierdzono również, iż 25 dowodów na kwotę 374,1 tys. zł zostało ujętych w księgach rachunkowych przed dokonaniem takiego sprawdzenia;
- ujęcie dowodów księgowych m.in. w SO w Lublinie, SR dla Warszawy-Śródmieścia i w Tomaszowie Mazowieckim, w miesiącu innym, niż wskazywała na to rzeczywista data operacji, co było niezgodne z art. 6 ust. 1 i art. 20 ust. 1 uor. Opis w tym zakresie przedstawiono w podrozdziale *Sprawozdania*;
- dokonywania poprawek w dowodach księgowych w sposób inny niż określono to w art. 22 uor. Powyższe stwierdzono w SO w Piotrkowie Trybunalskim (13 dowodów na kwotę 262,6 tys. zł) i w SR w Piotrkowie Trybunalskim (siedem dowodów na kwotę 495,8 tys. zł);
- dokonania w ewidencji księgowej 206 zapisów na kwotę 4.826,4 tys. zł, niezgodnie z dokumentami źródłowymi, głównie w zakresie daty operacji i dowodu księgowego, jak również danych identyfikacyjnych dowodu i operacji, co było niezgodne z art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2 uor. Powyższe stwierdzono w SR dla Warszawy-Śródmieścia (21 zapisów na kwotę 1.610,8 tys. zł), SR w Tomaszowie Mazowieckim (133 zapisów na kwotę 1.364,1 tys. zł), SR w Piotrkowie Trybunalskim (23 zapisy na kwotę 898 tys. zł), SO w Lublinie (dziewięć zapisów na kwotę 781,7 tys. zł) i SO w Piotrkowie Trybunalskim (20 zapisów na kwotę 171,8 tys. zł).

Błędy w tym zakresie stwierdzono również w SA w Łodzi, Lublinie i Warszawie, SR dla m.st. Warszawy, jednakże z uwagi, iż ich wartość nie przekroczyła progów istotności przyjętych w przedmiotowej kontroli, nie miało to wpływu na ocenę skuteczności funkcjonowania w tych jednostkach systemów rachunkowości i procedur kontroli.

Wiarygodność ksiąg rachunkowych⁴⁴ Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej w 12 kontrolowanych sądach⁴⁵, a w odniesieniu do sprawozdawczości rocznej w 14 kontrolowanych sądach⁴⁶. Nieprawidłowości, z uwagi na które NIK ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości sprawozdania bieżące w SR w: Chełmie, Zamościu, Tomaszowie Mazowieckim, SR dla Warszawy-Śródmieścia, jak również sprawozdania roczne w SR w: Chełmie i Zamościu, zostały przedstawione w podrozdziale *Sprawozdania*.

W ocenie NIK uwzględniono fakt, iż ustanowiony w kontrolowanych sądach system rachunkowości poza nielicznymi przypadkami spełniał wymogi określone w ustawie o rachunkowości oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości, a ustalone tam procedury kontroli spełniały wymagania określone w standardach kontroli zarządczej⁴⁷, w zakresie mechanizmów kontroli dotyczących operacji finansowych i gospodarczych. Nieprawidłowości w tym zakresie, stwierdzone w czterech kontrolowanych sądach, dotyczyły niezamieszczenia w polityce rachunkowości stosowanych w jednostkach zasad w zakresie odstępstw od księgowania zakupów na kontach rozrachunkowych (w SA w Lublinie), niektórych zasad klasyfikacji zdarzeń (np. w zakresie należności) oraz zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej (SR dla Warszawy-Śródmieścia), niedostosowania planu kont do obowiązujących zasad ewidencjonowania dochodów (w SR w Tomaszowie Mazowieckim), czy niezamieszczenia pełnego opisu funkcjonującego systemu informatycznego, zawierającego zasady ochrony danych (SR w Chełmie), do czego zobowiązywały przepisy art. 10 ust. 1 i 2 uor.

⁴⁴ Tj. prawidłowość ewidencji transakcji w urządzeniach księgowych wpływająca na sprawozdawczość.

⁴⁵ SA w Warszawie, Lublinie, Łodzi i Szczecinie, SO w Warszawie, Piotrkowie Trybunalskim, Lublinie i Szczecinie oraz w SR w Piotrkowie Trybunalskim, Szczecin-Prawobrzeże i Zachód, w Starogardzie Szczecińskim i dla m.st. Warszawy.

⁴⁶ SA w Warszawie, Lublinie, Łodzi i Szczecinie, SO w Warszawie, Piotrkowie Trybunalskim, Lublinie i Szczecinie oraz SR w Tomaszowie Mazowieckim, Piotrkowie Trybunalskim, Szczecin-Prawobrzeże i Zachód, Starogardzie Szczecińskim, dla Warszawy – Śródmieścia i dla m.st. Warszawy.

⁴⁷ Komunikat Ministra Sprawiedliwości Nr 1/11/DB z dnia 16 listopada 2011 r.

III. Ustalenia innych kontroli

W 2013 r. NIK przeprowadziła kontrolę P/13/037 dotyczącą funkcjonowania instytucji gospodarki budżetowej. Celem głównym kontroli była ocena celowości utworzenia i funkcjonowania instytucji gospodarki budżetowej. Cele cząstkowe kontroli obejmowały ocenę: działalności instytucji gospodarki budżetowej, współpracy instytucji gospodarki budżetowej z organem założycielskim, w tym realizacji zadań na rzecz tego organu oraz realizacji przychodów i kosztów instytucji gospodarki budżetowej. Ww. kontrolą przeprowadzono m.in. w Centrum Zakupów dla Sądownictwa (CZdS) oraz w SA w Krakowie. Zakres przedmiotowy kontroli obejmował w CZdS: organizację instytucji, efektywność jej działalności, gospodarowanie powierzonym majątkiem, współpracę z organem założycielskim, realizację przychodów i kosztów instytucji, a także zadania realizowane w ramach pełnionej funkcji centralnego zamawiającego. W SA w Krakowie: prawidłowość i celowość utworzenia CZdS, nadzór i kontrolę nad instytucją oraz współpracę z nią. W wyniku ww. kontroli w CZdS stwierdzono m.in., że⁴⁸:

- w CZdS zostały określone ogólne zasady współpracy z organem założycielskim, gdzie w zawartej umowie określono m. in. zakres świadczonych usług oraz zasady ustalania należnego wynagrodzenia,
- w jednostce poniesiono koszty wynagrodzeń bezosobowych w kwocie 25 tys. zł w sposób niecelowy i niegospodarny, co stanowiło naruszenie art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych,
- w sprawozdaniu Rb-40 wykazano dane niezgodnie z ewidencją, co stanowiło naruszenie § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej,
- wystąpiły nieprawidłowości w udzielaniu zamówień publicznych polegające na dzieleniu zamówień na części, w wyniku czego nie zastosowano przepisów Pzp, prowadzeniu postępowań w sposób niezapewniający zachowania uczciwej konkurencji poprzez skierowanie zapytań ofertowych głównie do powiązanych ze sobą personalnie podmiotów i dokonanie rozeznania cen i usług bazując na kontaktach z firmami, które zapytano o cenę oraz sugestiiach ze strony organu założycielskiego w zakresie wyboru potencjalnych wykonawców, prowadzeniu postępowań bez rzetelnego rozeznania cenowego, bez zweryfikowania wiarygodności potencjalnych oferentów, skutkiem czego do konkursu ofert na wykonanie oprogramowania do zarządzania umowami dopuszczono m.in. firmę sprzedającą kompresory ciśnieniowe oraz zajmującą się obróbką metali i nakładaniem na nie powłok. NIK zwróciła również uwagę na to, że kierowanie zapytań cenowych, przy szacowaniu zamówienia, do podmiotów zainteresowanych uczestnictwem w projektowanym postępowaniu przetargowym i ustalanie wartości szacunkowej zamówienia o dane przedstawione przez te podmioty może prowadzić do ich uprzywilejowania. Ponadto NIK zwróciła uwagę, iż w celu szacowania wartości zamówienia instytucja powinna kierować zapytania do podmiotów, które profesjonalnie zajmują się daną dziedziną i zapewniają rzetelną ocenę oferty.

Z uwagi na wyniki kontroli przeprowadzonej w CZdS wskazujące na nieefektywne funkcjonowanie instytucji w niektórych obszarach jej działalności przeprowadzono kontrolę w jej organie założycielskim, tj. Sądzie Apelacyjnym w Krakowie. Zakres kontroli objął celowość utworzenia instytucji gospodarki budżetowej, w tym sprawdzenie, czy przeprowadzono analizy ekonomiczne wskazujące na zdolność samofinansowania. NIK uznała za celowe utworzenie CZdS jako instytucji, której podstawowym celem działalności jest wsparcie Sądu w realizacji zadań z zakresu centralizacji zakupów dla sądownictwa oraz zarządzanie ośrodkami wczasowymi w Muszynie i Zakopanem. Uwagi NIK do sprawowanego nad CZdS nadzoru dotyczyły zaakceptowania sprawozdania finansowego i sprawozdania budżetowego RB-40 za ten sam okres (2012 r.), pomimo iż zaprezentowany w nich wynik finansowy różnił się o 400 tys. zł. W wystąpieniu skierowanym do Dyrektora SA w Krakowie Najwyższa Izba Kontroli sformułowała dwa wnioski w zakresie przeprowadzania rzetelnej analizy przedkładanych przez CZdS sprawozdań budżetowych i finansowych oraz zwiększenia nadzoru nad działalnością CZdS.

⁴⁸ Ustalenia z ww. kontroli przedstawiono na podstawie Informacji o wynikach kontroli „Funkcjonowanie Instytucji Gospodarki Budżetowej” Nr ewid. 24/2014/P/13/037/KBF (KBF-4101-05-00/2013).

IV. Informacje dodatkowe

Wystąpienia pokontrolne

Wystąpienia pokontrolne skierowano do Ministra Sprawiedliwości oraz dyrektorów sądów: apelacyjnych, okręgowych i rejonowych.

Wobec niestwierdzenia nieprawidłowości NIK nie formułowała wniosków pokontrolnych w wystąpieniach skierowanych do Ministra Sprawiedliwości oraz dyrektorów SO w Szczecinie, SR w Stargardzie Szczecińskim oraz SR Szczecin – Prawobrzeże i Zachód. W wystąpieniach skierowanych do dyrektorów pozostałych sądów NIK sformułowała 44 wnioski pokontrolne, dotyczące głównie:

- wzmocnienia nadzoru i kontroli nad prowadzonymi postępowaniami o udzielanie zamówień publicznych w celu wyeliminowania przypadków postępowania niezgodnego z ustawą Prawo zamówień publicznych,
- wykazywania faktycznych kosztów użytkowania siedziby przez SR w Zamościu,
- wprowadzenia w pełni zgodnych z obowiązującym prawem oraz skutecznie działających systemów kontroli finansowej, w tym zwłaszcza dostosowania polityki rachunkowości (i zakładowych planów kont) oraz systemu rachunkowości komputerowej do wymogów ustawy o rachunkowości.

Do wystąpień pokontrolnych skierowanych do Dyrektora SR dla m. st. Warszawy i Dyrektora SA w Lublinie złożone zostały zastrzeżenia, które zostały rozpatrzone w następujący sposób:

- Uchwałą z dnia 19 maja 2014 r. zgłoszone przez Dyrektora Sądu Apelacyjnego w Lublinie zastrzeżenia dotyczące oceny ogólnej wykonania planu finansowego oraz oceny NIK odnoszącej się do nierzetelnego przedstawienia w sprawozdaniu łącznym Rb-27 stanu należności z tytułu przepadku na rzecz Skarbu Państwa przedmiotu lub równowartości korzyści majątkowej uzyskanej z przestępstwa oraz nieskutecznych mechanizmów w SA w Lublinie w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań przez jednostki podległe, Komisja Rozstrzygająca oddaliła w całości.
- Uchwałą z dnia 20 maja 2014 r. zgłoszone przez Dyrektora Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy zastrzeżenia dotyczące negatywnej oceny wykonania planu finansowego Sądu, Komisja Rozstrzygająca uwzględniła w całości. Częściowo uwzględniono również zastrzeżenia dotyczące ocen i wniosków NIK odnoszących się niegospodarności przy zlecaniu na zewnątrz prac wchodzących w zakres zadań asystentów sędziego oraz urzędników sądowych. Zastrzeżenia dotyczące naruszeń przepisów Pzp przy udzieleniu zamówień publicznych i prawidłowości ich wykazywania w sprawozdaniu, Komisja Rozstrzygająca oddaliła w całości.

W odpowiedzi na wystąpienia pokontrolne, kierownicy kontrolowanych jednostek, w stosunku do których sformułowano wnioski pokontrolne, poinformowali NIK o sposobie wdrożenia ww. wniosków.

Finansowe rezultaty kontroli

Na finansowe rezultaty kontroli złożyły się nieprawidłowości w kwocie ogółem 4.138,9 tys. zł, z tego:

- kwoty wydatkowana z naruszeniem prawa w wysokości 629,8 tys. zł, dotyczą kwoty zamówień udzielonych w SR dla m. st. Warszawy z naruszeniem przepisów ustawy Pzp.

Opis w tym zakresie przedstawiono w podrozdziale *Wydatki budżetu państwa*.

- sprawozdawcze skutki nieprawidłowości w łącznej kwocie 3.509,1 tys. zł, z tego:
 - 1.233,4 tys. zł dotyczy zawyżenia wykazanych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 za 2013 r. należności, poprzez wykazanie w nich należności, których termin płatności przypadał na następujący po 2013 r. rok budżetowy (SO w Piotrkowie Trybunalskim – 0,3 tys. zł) oraz nieodpisanie należności po ich przekazaniu do egzekucji administracyjnej prowadzonej przez urzędy skarbowe (w apelacji lubelskiej w łącznej kwocie – 1.233,1 tys. zł),
 - 2.261,5 tys. zł dotyczy zaniżenia należności wykazanych w sprawozdaniu Rb-27 (SR w Chełmie – 2.125,5 tys. zł, SO w Lublinie – 6,3 tys. zł i SR w Zamościu – 129,7 tys. zł),
 - 14,2 tys. zł dotyczy zawyżenia należności w sprawozdaniu Rb-N poprzez niewykazanie rozliczenia kwot zaliczek przekazanych komornikom na poczet kosztów postępowania egzekucyjnego (SR w Chełmie – 4,9 tys. zł, SO w Lublinie – 1,1 tys. zł i SR w Zamościu – 8,2 tys. zł).

Opis w tym zakresie przedstawiono w podrozdziale *Sprawozdawczość*.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, wskazującymi na naruszenie dyscypliny finansów publicznych z powodu nieprzeprowadzenia lub nieterminowego przeprowadzenia inwentaryzacji sald należności z tytułu udzielonych komornikom sądowym zaliczek na poczet kosztów postępowania egzekucyjnego (w SO w Lublinie) oraz udzielenie dwóch zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych (w SR dla m.st. Warszawy), NIK skierowała lub skieruje zawiadomienia do właściwego Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych.

Załączniki

Załącznik 1. Dochody budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	2012 r.	2013 r.		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa budżetowa z 25.01.2013 r.	Wykonanie		
			tys. zł			
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem część 15/00 Sądy powszechne, z tego:		2.150.676,8	2.147.238,0	2.217.306,8	103,1	103,3
1.	Dział 755 Wymiar sprawiedliwości	2.150.676,8	2.147.238,0	2.217.306,8	103,1	103,3
1.1.	Rozdział 75502 Jednostki sądownictwa powszechnego	2.150.608,2	2.147.238,0	2.217.306,8	103,1	103,3
1.1.1.	§ 0570 Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych	339.890,1	339.768,0	339.942,2	100,0	100,1
1.1.2.	§ 0580 Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	877,8	253,0	1.152,2	131,3	455,4
1.1.3.	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	1.671.201,1	1.693.888,0	1.737.229,6	104,0	102,6
1.1.4.	§ 0700 Wpływy ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych	25.020,5	24.564,0	25.452,1	101,7	103,6
1.1.5.	§ 0750 Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	3.792,0	3.550,0	3.646,4	96,2	102,7
1.1.6.	§ 0780 Dochody ze zbycia praw majątkowych	-	-	87,9	x	x
1.1.7.	§ 0830 Wpływy z usług	73.043,2	60.773,0	71.851,3	98,4	118,2
1.1.8.	§ 0840 Wpływy ze sprzedaży wyrobów	3,3	-	-	0,0	x
1.1.9.	§ 0870 Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	268,9	43,0	190,0	70,7	441,9
1.1.10.	§ 0920 Pozostałe odsetki	7.505,5	6.025,0	8.206,4	109,3	136,2
1.1.11.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	29.005,8	18.374,0	29.548,6	101,9	160,8
1.2.	Rozdział 75594 Dochody państwowej jednostki budżetowej uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010r, były realizowane przez gospodarstwa pomocnicze	68,6	-	-	0,0	x
1.2.1.	§ 0830 Wpływy z usług	68,6	-	-	0,0	x

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

Załącznik 2. Wydatki budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	2012 r.	2013 r.			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa znowelizowana 27.09.2013 r.	Budżet po zmianach	Wykonanie			
			tys. zł					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem część 15/00 Sądy powszechne*, z tego:		6.005.497,4	6.220.739,0	6.226.175,6	6.172.942,4	102,8	99,2	99,1
1.	Dział 750 – Administracja publiczna	113,0	-	-	-	-	-	-
1.1.	Rozdział 75076 – Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie Europejskiej	113,0	-	-	-	-	-	-
1.1.1.	§ 4030 – Wynagrodzenia osobowe sędziów i prokuratorów oraz asesorów i aplikantów	113,0	-	-	-	-	-	-
2.	Dział 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	186.326,5	217.319,0	217.319,0	213.463,4	114,6	98,2	98,2
2.1.	Rozdział 75312 – Uposażenia sędziów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne, z tego:	186.326,5	217.319,0	217.319,0	213.463,4	114,6	98,2	98,2
2.1.1.	§ 3110 – Świadczenia społeczne	186.326,5	217.319,0	217.319,0	213.463,4	114,6	98,2	98,2
3.	Dział 755 – Wymiar sprawiedliwości	5.771.303,3	5.951.843,0	5.957.279,6	5.909.677,2	102,4	99,3	99,2
3.1.	Rozdział 75502 – Jednostki sądownictwa powszechnego, z tego:	5.737.564,5	5.891.718,0	5.901.196,2	5.864.702,1	102,2	99,5	99,4
3.1.1.	§ 3020 – Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń.	6.024,5	6.197,0	5.882,3	5.773,8	95,8	93,2	98,2
3.1.2.	§ 3030 – Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	170.367,6	189.659,0	177.763,4	172.703,0	101,4	91,1	97,2
3.1.3.	§ 3050 – Zasadzone renty	145,6	35,0	104,2	104,1	71,5	297,4	99,9
3.1.4.	§ 4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników	1.902.160,7	1.923.969,0	1.928.053,0	1.926.867,3	101,3	100,2	99,9
3.1.5.	§ 4030 – Wynagrodzenia osobowe sędziów i prokuratorów oraz asesorów i aplikantów	1.149.853,1	1.301.232,0	1.266.402,4	1.262.424,5	109,8	97,0	99,7
3.1.6.	§ 4040 – Dodatkowe wynagrodzenie roczne	236.650,0	262.212,0	240.057,9	239.998,7	101,4	91,5	100,0
3.1.7.	§ 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne	340.839,5	365.631,0	355.402,4	351.736,4	103,2	96,2	99,0
3.1.8.	§ 4120 – Składki na Fundusz Pracy	39.347,8	51.113,0	40.304,7	39.786,4	101,1	77,8	98,7
3.1.9.	§ 4140 – Wpłaty na PFRON	29.536,4	-	28.758,8	28.737,4	97,3	-	99,9
3.1.10.	§ 4170 – Wynagrodzenia bezosobowe	182.136,1	185.906,0	190.258,5	187.796,5	103,1	101,0	98,7
3.1.11.	§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia	180.569,8	153.625,0	213.324,5	211.116,2	116,9	137,4	99,0
3.1.12.	§ 4220 – Zakup środków żywności	751,6	1.131,0	801,5	784,1	104,3	69,3	97,8
3.1.13.	§ 4230 – Zakup leków, wyrobów medycznych i produktów biobójczych	33,2	121,0	46,9	39,4	118,7	32,6	84,0
3.1.14.	§ 4240 – Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	1.986,3	2.591,0	1.925,7	1.852,8	93,3	71,5	96,2
3.1.15.	§ 4250 – Zakup sprzętu i uzbrojenia	6,8	10,0	-	-	-	-	-
3.1.16.	§ 4260 – Zakup energii	99.772,2	115.773,0	104.010,2	102.900,5	103,1	88,9	98,9
3.1.17.	§ 4270 – Zakup usług remontowych	109.070,4	108.271,0	103.761,6	103.312,6	94,7	95,4	99,6
3.1.18.	§ 4280 – Zakup usług zdrowotnych	1.952,3	2.790,0	2.050,8	1.968,0	100,8	70,5	96,0
3.1.19.	§ 4300 – Zakup usług pozostałych	254.943,4	243.039,0	280.012,0	276.642,9	108,5	113,8	98,8
3.1.20.	§ 4309 – Zakup usług pozostałych	-	-	30,0	30,0	-	-	100,0
3.1.21.	§ 4340 – Zakup usług remontowo-konserwatorskich dotyczących obiektów zabytkowych będących w użytkowaniu jednostek budżetowych	31.302,1	28.200,0	30.942,8	30.756,0	98,3	109,1	99,4

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.1.22.	§ 4350 – Zakup usług dostępu do sieci Internet	3.074,5	5.403,0	3.150,6	3.045,6	99,1	56,4	96,7
3.1.23.	§ 4360 – Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	2.395,3	2.859,0	1.819,0	1.739,1	72,6	60,8	95,6
3.1.24.	§ 4370 – Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	11.908,9	15.355,0	11.022,8	10.877,9	91,3	70,8	98,7
3.1.25.	§ 4380 – Zakup usług obejmujących tłumaczenia	29,4	56,0	27,6	22,3	75,9	39,8	80,8
3.1.26.	§ 4390 – Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	297,9	473,0	275,3	250,4	84,1	52,9	91,0
3.1.27.	§ 4400 – Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	35.128,5	37.861,0	37.303,6	37.243,2	106,0	98,4	99,8
3.1.28.	§ 4410 – Podróże służbowe krajowe	23.320,1	24.308,0	26.721,6	26.418,7	113,3	108,7	98,9
3.1.29.	§ 4420 – Podróże służbowe zagraniczne	121,0	374,0	196,7	167,3	138,3	44,7	85,1
3.1.30.	§ 4430 – Różne opłaty i składki	4.764,6	6.012,0	4.491,5	4.383,7	92,0	72,9	97,6
3.1.31.	§ 4440 – Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	59.430,2	60.313,0	59.940,3	59.874,0	100,7	99,3	99,9
3.1.32.	§ 4450 – Udzielone pożyczki na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów i prokuratorów	25.005,5	26.226,0	26.226,0	26.137,5	104,5	99,7	99,7
3.1.33.	§ 4480 – Podatek od nieruchomości	7.813,7	8.969,0	8.601,9	8.579,1	109,8	95,7	99,7
3.1.34.	§ 4490 – Pozostałe podatki na rzecz budżetu państwa	1,5	2,0	1,0	1,0	66,7	50,0	100,0
3.1.35.	§ 4500 – Pozostałe podatki na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	-	2,0	-	-	-	-	-
3.1.36.	§ 4510 – Opłaty na rzecz budżetu państwa	634,8	903,0	843,5	827,1	130,3	91,6	98,1
3.1.37.	§ 4520 – Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	676,4	908,0	1.341,1	1.313,8	194,2	144,7	98,0
3.1.38.	§ 4530 – Podatek od towarów i usług (VAT)	14,6	154,0	13,3	12,3	84,2	8,0	92,5
3.1.39.	§ 4570 – Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu pozostałych podatków i opłat	-	-	0,1	0,1	-	-	100,0
3.1.40.	§ 4580 – Pozostałe odsetki	90,4	-	297,6	297,6	329,2	-	100,0
3.1.41.	§ 4590 – Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych	443,4	10,0	281,2	280,4	63,2	2.804,0	99,7
3.1.42.	§ 4600 – Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	136,9	-	147,2	147,0	107,4	-	99,9
3.1.43.	§ 4610 – Koszty postępowania sądowego i prokuratorского	402.693,4	414.658,0	380.370,6	375.419,0	93,2	90,5	98,7
3.1.44.	§ 4700 – Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	11.538,7	15.379,0	14.045,7	11.906,8	103,2	77,4	84,8
3.1.45.	§ 4709 – Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	-	-	37,3	37,3	-	-	100,0
3.1.46.	§ 6050 – Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	219.271,5	210.083,0	165.799,0	165.724,5	75,6	78,9	100,0
3.1.47.	§ 6060 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	191.195,8	119.905,0	187.618,0	183.935,7	96,2	153,4	98,0
3.1.48.	§ 6069 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	128,1	-	730,1	730,1	569,9	-	100,0
3.2.	Rozdział 75595 – Pozostała działalność, z tego:	33.738,8	60.125,0	56.083,4	44.975,1	133,3	74,8	80,2
3.2.1.	§ 4590 – Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych	33.556,4	59.981,0	55.182,9	44.109,7	131,4	73,5	79,9
3.2.2.	§ 4600 – Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	182,4	144,0	900,5	865,4	474,5	601,0	96,1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.	Dział 801 – Oświata i wychowanie	47.754,6	51.577,0	51.577,0	49.801,8	104,3	96,6	96,6
4.1.	Rozdział 80144 – Inne formy kształcenia osobno niewymienione, z tego:	47.754,6	51.577,0	51.577,0	49.801,8	104,3	96,6	96,6
4.1.1.	§ 3020 – Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	88,1	115,0	108,0	76,3	86,6	66,3	70,6
4.1.2.	§ 4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników	32.121,1	33.718,0	33.515,6	32.998,2	102,7	97,9	98,5
4.1.3.	§ 4040 – Dodatkowe wynagrodzenie roczne	2.397,7	2.761,0	2.573,4	2.550,6	106,4	92,4	99,1
4.1.4.	§ 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne	5.605,3	6.273,0	6.213,1	5.931,5	105,8	94,6	95,5
4.1.5.	§ 4120 – Składki na Fundusz Pracy	519,0	895,0	717,6	535,4	103,2	59,8	74,6
4.1.6.	§ 4140 – Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	374,7	-	392,8	392,3	104,7	-	99,9
4.1.7.	§ 4170 – Wynagrodzenia bezosobowe	56,4	39,0	45,7	13,1	23,2	33,6	28,7
4.1.8.	§ 4210 – Zakup materiałów i wyposażenia	838,2	901,0	1.148,3	1.083,2	129,2	120,2	94,3
4.1.9.	§ 4230 – Zakup leków, wyrobów medycznych i produktów biobójczych	0,5	5,0	4,1	1,8	360,0	36,0	43,9
4.1.10.	§ 4240 – Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	156,3	152,0	203,4	171,6	109,8	112,9	84,4
4.1.11.	§ 4260 – Zakup energii	590,3	790,0	786,7	694,6	117,7	87,9	88,3
4.1.12.	§ 4270 – Zakup usług remontowych	228,0	357,0	473,4	350,5	153,7	98,2	74,0
4.1.13.	§ 4280 – Zakup usług zdrowotnych	13,2	50,0	34,2	17,0	128,8	34,0	49,7
4.1.14.	§ 4300 – Zakup usług pozostałych	572,6	760,0	682,0	574,4	100,3	75,6	84,2
4.1.15.	§ 4350 – Zakup usług dostępu do sieci Internet	35,8	57,0	76,4	38,5	107,5	67,5	50,4
4.1.16.	§ 4360 – Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	1,5	7,0	2,6	1,2	80,0	17,1	46,2
4.1.17.	§ 4370 – Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	87,8	153,0	102,7	79,8	90,9	52,2	77,7
4.1.18.	§ 4400 – Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	1.867,0	2.092,0	2.084,2	1.982,1	106,2	94,7	95,1
4.1.19.	§ 4410 – Podróże służbowe krajowe	165,8	217,0	219,7	194,6	117,4	89,7	88,6
4.1.20.	§ 4420 – Podróże służbowe zagraniczne	2,0	2,0	2,1	2,1	105,0	105,0	100,0
4.1.21.	§ 4430 – Różne opłaty i składki	4,5	10,0	8,8	4,6	102,2	46,0	52,3
4.1.22.	§ 4440 – Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	1.675,0	1.767,0	1.755,7	1.722,7	102,8	97,5	98,1
4.1.23.	§ 4480 – Podatek od nieruchomości	20,4	28,0	22,8	21,3	104,4	76,1	93,4
4.1.24.	§ 4510 – Opłaty na rzecz budżetu państwa	3,9	-	3,9	3,9	100,0	-	100,0
4.1.25.	§ 4520 – Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	0,3	7,0	3,5	2,4	800,0	34,3	68,6
4.1.26.	§ 4610 – Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	76,0	99,0	87,0	72,7	95,7	73,4	83,6
4.1.27.	§ 4700 – Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	253,2	322,0	309,3	285,4	112,7	88,6	92,3

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków.

Załącznik 3. Zatrudnienie i wynagrodzenia

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2012 r.			Wykonanie 2013 r.			8:5
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego	
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Część 15/00 ogółem, wg statusu zatrudnienia*:	50.483	3.323.871,5	5.487	50.410	3.464.494,2	5.727	104,4
	osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	30.547	1.383.730,5	3.775	30.417	1.386.953,3	3.800	100,7
	sędziowie	9.895	1.239.113,6	10.436	9.855	1.352.106,5	11.433	109,6
	sądowi kuratorzy zawodowi	5.052	385.051,6	6.351	5.034	386.636,8	6.400	100,8
	asystenci sędziów	2.749	131.831,2	3.996	2.854	136.240,5	3.978	99,5
	referendarze sądowi	1.736	149.628,1	7.183	1.742	167.004,0	7.989	111,2
	nauczyciele	504	34.516,5	5.707	508	35.553,1	5.832	102,2
1.	Dział 750 Administracja publiczna	0	113,0	x	0	0	x	x
1.1.	Rozdział 75076 Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej	0	113,0	x	0	0	x	x
	sędziowie	0	113,0	x	0	0	x	x
2.	Dział 755 Wymiar sprawiedliwości	49.979	3.289.242,0	5.484	49.902	3.428.941,1	5.726	104,4
2.1.	Rozdział 75502 Jednostki sądownictwa powszechnego	49.979	3.289.242,0	5.484	49.902	3.428.941,1	5.726	104,4
	osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	30.547	1.383.730,5	3.775	30.417	1.386.953,3	3.800	100,7
	sędziowie	9.895	1.239.000,6	10.435	9.855	1.352.106,5	11.433	109,6
	sądowi kuratorzy zawodowi	5.052	385.051,6	6.351	5.034	386.636,8	6.400	100,8
	asystenci sędziów	2.749	131.831,2	3.996	2.854	136.240,5	3.978	99,5
	referendarze sądowi	1.736	149.628,1	7.183	1.742	167.004,0	7.989	111,2
3.	Dział 801 Oświata i wychowanie	504	34.516,5	5.707	508	35.553,1	5.832	102,2
3.1.	Rozdział 80144 Inne formy kształcenia osobno niewymienione	504	34.516,5	5.707	508	35.553,1	5.832	102,2
	nauczyciele	504	34.516,5	5.707	508	35.553,1	5.832	102,2

* Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. i 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 20, poz. 103 i Dz.U. z 2014 r., poz. 119).

Załącznik 4. Wydatki budżetu środków europejskich

Lp.	Wyszczególnienie	2012 r.	2013 r.		6:3	6:4	6:5	
		Wykonanie	Ustawa	Budżet po zmianach				Wykonanie
		tys. zł						%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem część 15/00 Sądy powszechne								
Dział 755 – Wymiar sprawiedliwości,		725,9	0	4.518,4	4.518,4	622,5	-	100
z tego:								
1.	Program Operacyjny Kapitał Ludzki:	725,9	0	0	0	-	-	-
1.1.	Rozdział 75502 – Jednostki sądownictwa powszechnego, z tego:	725,9	0	0	0	-	-	-
1.1.1.	§ 4217 – Zakup materiałów i wyposażenia	0	0	0	0	-	-	-
1.1.2.	§ 4277 – Zakup usług remontowych	0	0	0	0	-	-	-
1.1.3.	§ 6067 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	725,9	0	0	0	-	-	-
2.	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	0	0	4.518,4	4.518,4	-	-	100
2.1.	Rozdział 75502 – Jednostki sądownictwa powszechnego, z tego:	0	0	4.518,4	4.518,4	-	-	100
2.1.1.	§ 4307 – Zakup usług pozostałych	0	0	170,0	170,0	-	-	100
2.1.2.	§ 4707 – Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	0	0	211,4	211,4	-	-	100
2.1.3.	§ 6067 – Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	0	0	4.137,0	4.137,0	-	-	100

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 UE, z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej.

Załącznik 5. Kalkulacja oceny ogólnej w części 15/00 Sądy powszechne

Oceny wykonania budżetu części 15/00 Sądy powszechne dokonano stosując kryteria⁵³ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2013 roku⁵⁴.

Dochody:	2.217.306,8 tys. zł
Wydatki (wydatki budżetu krajowego + wydatki budżetu środków europejskich):	6.177.460,8 tys. zł
Łączna kwota G :	8.394.767,6 tys. zł

Waga dochodów w łącznej kwocie $Wd = D : G$ (0,2641)

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G$ (0,7359)

Nieprawidłowości w dochodach: nie stwierdzono. Z uwagi jednak na zaniżenie per saldo o kwotę 1.028,6 tys. zł (z tego w kontrolowanych jednostkach o 2.019,4 tys. zł) należności wykazanych w rocznym sprawozdaniu o wykonaniu planu dochodów budżetowych (Rb-27) i zaniżeniu per saldo o kwotę 2.241,2 tys. zł należności wykazanych w sporządzonym za IV kwartał 2013 r. sprawozdaniu o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N), ocenę cząstkową dochodów obniżono o jeden punkt.

Ocena cząstkowa dochodów: pozytywna (4)

Nieprawidłowości w wydatkach, na kwotę 629,6 tys. zł (tj. 0,01% ogółu wydatków zrealizowanych w części 15/00) dotyczyły udzielenia w SR dla m.st. Warszawy dwóch zamówień z naruszeniem przepisów ustawy Prawo o zamówieniach publicznych. Mając na uwadze, iż ww. nieprawidłowości dotyczące nieprawidłowo udzielonych zamówień publicznych stanowiły naruszenie dyscypliny finansów publicznych, jak również uwzględniając:

- przeprowadzenie w czterech sądach 12 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego z naruszeniem formalnym przepisów ustawy Pzp, bądź wewnętrznych regulacji,
- nieprawidłowe rozliczenie kosztów użytkowania nieruchomości wykorzystywanej na siedzibę SR i SO w Zamościu, z uwagi na nieuwzględnienie w nich faktycznych kosztów dotyczących tych sądów,
- stwierdzone nieprawidłowości dotyczące rachunkowości oraz funkcjonowania mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych w kontrolowanych jednostkach,

ocenę cząstkową wydatków obniżono o jeden punkt.

Ocena cząstkowa wydatków: pozytywna (4)

Wynik końcowy(Wk): $4 \times 0,2641 + 4 \times 0,7359 = 4,0$ w związku z czym **ocena końcowa – pozytywna.**

⁵³ <http://www.nik.gov.pl/kontrolle/standardy-kontroli-nik/>

⁵⁴ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrolle/analiza-budzetu-panstwa/>

Załącznik 6. Wykaz jednostek objętych kontrolą

Lp.	Nazwa jednostki	Osoba odpowiedzialna za kontrolowaną działalność		Ocena kontrolowanej działalności*
		Imię i Nazwisko	Pełniona funkcja	
Cześć 15/01 – Ministerstwo Sprawiedliwości				
1.	Ministerstwo Sprawiedliwości	Marek Biernacki ⁵⁵	Minister Sprawiedliwości	P
Cześć 15/02 – apelacja warszawska				
2.	Sąd Apelacyjny w Warszawie	Artur Jeremin	Dyrektor Sądu	P
3.	Sąd Okręgowy w Warszawie	Dorota Ludwiniak	Dyrektor Sądu	P
4.	Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie	Mirosław Rozwadowski	Dyrektor Sądu	P (z)
5.	Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie	Elżbieta Krudysz	Dyrektor Sądu	P (z)
Cześć 15/08 – apelacja łódzka				
6.	Sąd Apelacyjny w Łodzi	Michał Markiewicz	Dyrektor Sądu	P
7.	Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim	Jan Gajewski	Dyrektor Sądu	P (z)
8.	Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim	Ewa Pacześ	Dyrektor Sądu	P (z)
9.	Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim	Rafał Hendzelewski	Dyrektor Sądu	P (z)
Cześć 15/11 – apelacja lubelska				
10.	Sąd Apelacyjny w Lublinie	Anna Wojcieszkiewicz	Dyrektor Sądu	P (z)
11.	Sąd Okręgowy w Lublinie	Halina Skikiewicz	Dyrektor Sądu	P (z)
12.	Sąd Rejonowy w Chełmie	Urszula Stasieczek	Dyrektor Sądu	P (z)
13.	Sąd Rejonowy w Zamościu	Zbigniew Bełz	Dyrektor Sądu	P (z)
Cześć 15/12 – apelacja szczecińska				
14.	Sąd Apelacyjny w Szczecinie	Roman Bilski	Dyrektor Sądu	P
15.	Sąd Okręgowy w Szczecinie	Sławomir Kij	Dyrektor Sądu	P
16.	Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim	Robert Kwiatkowski	Dyrektor Sądu	P
17.	Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód	Jakub Lewandowski	Dyrektor Sądu	P

* Użyty skrót oznacza: P – ocena pozytywna, P (z) – ocena pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, N – ocena negatywna

⁵⁵ Od dnia 6 maja 2013 r. Poprzednio Jarosław Gowin.

Załącznik 7. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
8. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
9. Sejmowa Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka
10. Sejmowa Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej
11. Minister Finansów
12. Minister Sprawiedliwości